1873. V. évfolyam. **153. szám.** Csütörtök, augusztus 7.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben.
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatasért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény ötthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül bekuldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A màsodik közkatona.*)

*** Szokásban van egy idő óta, hogy pártunk jövő irányát saját pártfeleink vitatják. Csernátony huzta először is félre a hangokat, elkiáltván az igét, hogy a baloldalnak minden áron kormányra kell törekedni! Csernátony e nézet mellett még eddig csak egyedül állott a küzdtéren, s ime megjelent tegnap a csatamezőn a második közkatona is, a ki nem más, mint Domahidy Ferencz, a csengeri választókerület országgyülési képviselője. Ő Angyalosból keltezett czikkében kijelenti, hogy tökéletesen osztja Csernátony nézeteit, s e tekintetben szólásra ösztönzi pártunk vezéreit. —

Mi igen tiszteljük mindenkinek, ugy Domahidynak is egyéni véleményét, azonban nem érthetünk vele egyet.

Pártunkra nézve Domahidy nemcsak lehetőnek tartja, hogy elveinek megváltoztatása nélkül a jelenlegi alapon — akár parlamenti többségre jutása, akár más eséty beálltának esetében, — a kormányra lépjen, hanem tartja kötelességnek is.

Ugyde, az országgyülés utóbbi időszakában már többször lehetett volna arra alkalom, hogy a kormányt megbuktassa pártunk, és midőn ennek bekövetkezését látta, akkor maga sietett segélyére. A tényekkel összevetve Domahidy nyilatkozatát, érthetetlennek tartjuk ezt. Mert mi ugyan oly ügyetlennek még a mostani kormányt sem képzelhetjük, hogy a jobboldal és ellenzék nagy részének támogatása mellett magát engedje megbuktatni.

Azok, a kik minden áron kormányra akarnak törekedni, azzal érvelnek, hogy midőn egy politikai párt czélt akar érni, el kell foglalni minden tért, mely e czélra kinálkozik, és ha ez a párt kormányra lép, akkor nagyobb tevékenységet fejt ki, mint ha a kormánytól távol áll; sőt a fejedelmet is jobb alkalma lesz meggyőzni a 67-ki közösügyes szerződés káros voltáról, stb.

Domahidy ily érvelésü czikkének megjelenésére épen jókor választá a tegnapi napot, Ur szine változása napját.

Ugyan, ha Domahidy Ferencz hiszi azt, a mit mondott, miért nem nyilvánitá akkor, midőn Csenger piaczán lelkes választóinak sokasága ajándékozta meg bizalmával, a képviselőséget illetőleg?! A fentebbi érveléssel multunkat feketitjük be. Mert miért esküdtek képviselőink a választáskor is az ellenzéki zászló alá, ha azt tartották, hogy jobb a kormány bársony pamlaga körül nyugodni?

Ha Domahidynak igaz meggyőződése az, hogy ő nagyobb tevékenységet fejthet ki, ha kormányra lép, — akkor nagy hibát követett el eddig, hogy jobb meggyőződése ellenére tétlenül hevert a baloldal soraiban.

A mi a fejedelem személyét illeti, azt mi soha sem tartók helyesnek a pártküzdelmek közé vegyitni.

*) Hát a vezér ki lesz?

Szerk.

No de a kormányra törekvők azzal érvelnek, hogy a miniszteri bársonyszékről hamarabb hozzáférhetnek a trónhoz, s a királyt meggyőzhetik elveink életrevalóságáról.

Ez érvnek sulya attól függ, hogy ki mikép képzeli magának a fejedelmet?

Ha ugy képzeljük uralkodónkat, mint oly egyént, a ki az önálló Magyarország eszméjének ellensége, s jogainkat, szabadelvübb törvényeinket nem önjószántából s örömmel szentesiti, hanem csak a kényszeritő körülményeknek enged, midőn ősjogainkból nyerünk valamit: — akkor igazuk lehet azoknak, a kik azért akarnak kormányra törekedni, hogy a fejedelemre, annak közelében, jobban hathassanak.

De ha ugy képzeljük a királyt, mint a legelső magyar embert, a ki legkedvesebb nemzetének megadta az önálló kormányt, mely a parlamentáris rendszer szerint, a nemzet többségéből alakul, s igy a mit ez a közjó érdekében óhajt, a király lelki örömmel adja meg arra szentesitését: akkor czéltalan volna ily közelébe jutás.

Mi ilyennek képzeljük Magyarország uralkodóját.

S ez esetben hiába hivatkozunk a királyra. Mert ő addig nem beszélhet velünk, mig többségre nem jutunk. Ezt pedig nem a kormánypárttal egyesülés, hanem inkább annak ostromlása által érjük el.

E nézetünknél fogva egyátalán nem tarthatunk azokkal, a kik erővel a kormánypolczra törekednek az ellenzék soraiból az ellenzéki programm feláldozásával.

Őszinte örömünkre szolgál, hogy pártunkból eddigelé Csernátony után még csak Domahidy a második közkatona, a ki pirosbársony székért küzd.

Óhajtjuk, hogy ő legyen e táborban egyszersmind az utósó közkatona is!

— **Örömhir — Bécsből.** Magyarország tanügyi kiállitása a legmagasabb kitüntetést, — a **diszokmányt** nyerte.

— **A pesti központi ellenzéki kör** általunk is közölt felhivása az e hó 20-iki országos tanácskozmány érdekében a „Magyar Ujság" ban ismét megjelent, s ez alkalommal Jókai Mór elnök és Császár József jegyző irták azt alá.

— **Derék pap.** Paoli Ignácz olasz származásu, nikápoly-bukaresti püspök magyar nyelvü körlevelet bocsátott ki papjaihoz s hiveihez. E figyelem a romániai magyarok iránt a derék pap szabad gondolkozásáról tesz bizonyságot. Ugyanez az ember az, ki magyar papok nevelésére Bukarestben szemináriumot alapitott. Az ily tett nem szorul dicséretre. Tanulhatnának tőle az itthon, a nép zsirján élő germanizátorok.

— **A Vidatsfélе** gazdasági géggyár gyári müködését a hitelezők beleegyezése folytán továbbra is szakadatlanul folytatja.

— **A hiv. lapból.** Dr. Grósz Lipót a statisztikai osztály rendes tagjává neveztetett ki.

Többen megkeresztették. — A kir. főügyész körrendeletet bocsátott ki, hogy a rabok kellő orvosrendőri figyelem alatt álljanak, s őket szét ne bocsássák, s a börtönök állásáról jelentést kér. — A királyné 100 ftot adott a háromszéki árvaháznak.

— **A persa sah** hétfőn este pont 7 órakor a déli állampálya indóházához érkezett s innen a király kiséretében az udvari operaszinházba kocsiztak. Az udvari páholyban már ott voltak akkor a király rokonai s a sah testvére Mirza. A sah, le sem emelve üvegét, helyet foglalt Mária s Erzsébet közt, mig a király távolabb ült. A főherczegek s a király mind ezredesi egyenruhában voltak, mig a persák ura barnaszinü kabátot viselt, melynek hajtókái sürün voltak áttörve ezüst, arany s gyémántokkal. Az első felvonás, az akkor szinre került „Fantasca"-ból nem igen tetszett a sahnak, s ezt komoly fejrázással adta tudtára a királynak. Majd a női közönséget vette szemlé alá, s Bécs szemfüles hirlaptudósitói zárjel közt megjegyzik, hogy igen sokszor látták mosolyogni s kacsingatni Nasr-ed-din uramat. Az előadás után a sah még azt hitte, hogy majd csak most jő a java s ülve maradt; mikor azonban megtudta, hogy már vége az előadásnak, dühös lett és kifele sietett a szinházból — haza felé.

— **A walesi herczeg**, igérete szerint lejön a gödöllői rókavadászatra, sőt Máramarosba is elmegy vadkanvadászatra.

Vadászatunk érdekében.

Debreczen, aug. 6.

Elfoglaltatásom által gátoltatva sajnálattal bár, de kénytelen voltam a debreczeni vadásztársulat mult heti gyüléséből elmaradni, s igy annál feszültebb figyelemmel tekintettem a „Debreczen" szombati száma elé, mert hitem szerint ezen, a helyi érdekeket oly hévvel felkaroló lapban, ha részleteiben nem is, de jegyzőkönyvi kivonat alakjában véltem olvashatni e gyülés azon határozatait, melyek a vadászat szabályzása s igy közvetve tőnkre jutott vadállományunk fölsegélésére hozattak.

A les roszul sikerült, mert a mihez Debreczenben különben sem vagyunk szokva, még csak egy eltévedt kacsa sem jelent a láthatáron.

Az ujdonsági rovat azon nehány sorra terjedő közleménye, melyszerint 3 frt dij mellett az ott körülirt helyekre érvényes vadász engedely adatik ki, őszintén mondva, mitsem mond, nem mondja névszerint azt, minő alapon s mely kötelmek s jogok mellett szervezkedett a társulat, s hogy van-é kilátás arra, hogy az ügy élén álló férfiak nevéhez kötött remények valósulhassanak.

Városunk viszonyait ismerve, kisem kétkedhetik azon, hogy a vadpusztitás tilalmának szigoru keresztülvitele tetemes akadályokba ütközik, a kullogó orvadász, a pecsenyére áhitozó lesi puskás, a borravaló s a mókusviz csábjainak ellentállni képtelen kerülők, a csatangoláshoz szokott kopók, az elszaporodott négylábu szárnyasragadozók örökös zaklatása mellett hogyis tenyészhessen a főleg vadállományunkat képező nyul s a fogoly?!

Nem szegénységi bizonyitvány-e ez önmagunkról, midőn kénytelenek vagyunk bevallani, hogy Debreczen városának óriási vadászterülete nem éri azon nyolczvász s néhány forintot, melyet a társulat bér fejében fizet; vagy van-e ma, ha ép becsülni akarunk, ezen a láthatáron tulterjeszkedő téren hatszáz db nyul s ezer darab fogoly?

A 3 frtos vadászengedélyek kiadása, legyen bár a kényszeritő szükség, vagy a tulhajtott méltányosság kifolyása, a helyzetet mérnehezebbé tette, nem fogja a vadászláz elcrőlni a kijelölt határokat? nem kell e, ezt ellenőrzendő, annyi felvigyázó, hogy ezek fizetése az engedelyekből befolyt pénzt még jóval megis fogja haladni? De ne bocsátkozzunk a megtörténtek felett meddő vitatkozásba, ezen már ép oly kevéssé lehet változtatni, mint amily igaz az, hogy daczára annak, hogy a vadászidény még csak kezdődik, a városon elfogyott minden keresettebb üzlet nyulserétkészlete; hanem jobb lesz e helyett, ha megteszi kiki azon javaslatait, melyek foganatositásával kiemelni reméli az ügyet, nyügözö kezdetlegességéből. Ha a szintén szórakozás s elvezet szerzés végett szervezett lövölde, torna stb. egyletek ügyeikről irhatnak, miért ne tehetnők azt mi is, ez bizonynyal csak előnyünkre szolgálna.

Azon emlékezetes farkasvadászaton, melyen 100 hajtóval, 36, mond harminchat vadász 6½ nyulat lőtt, amennyiben M. polgártársunk a maga részét meglőtte ugyan, de elfogni nem birta, szóba jött a Hartung-féle nyulkertek ügye is, s Dalmy Károly elnök urnak nyilatkozataiból eléggé kitünik, hogy a vadállomány emelését még áldozatok árán is kész volna előmozditani. Engedje meg tehát t. elnök ur, hogy felhasználva ez alkalmat, egy hasonczélu javaslattal becses figyelmét igénybe vehessem.

Ajánlanám ugyanis, szerezzen be a vadásztársulat egy uhut (Strix Bubo) s kezdje meg e bagoly segitségével a kártékony madarak irtását.

Hogy a baglyászat, bármi komikus fogalmat kössünk is e szóhoz, minő mulatságot s e mellett, a vadak szaporodását előmozditva, minő hasznot eredményez, csak az tudja kellően méltányolni, ki valamely fáczánosban ezen itt ujdonszerü, de országszerte gyakorolt sportban részt vett.

Alig nehány perczre a bagoly kikötése után az erdő minden részéből károgva, vijjogva seregelnek elő az ökörszemtől kezdve az erdő minden rendü s rangu madarai s ingerlik, bosszantják, az ijedtében nagyokat pislogva csőrét csattogtató vadásztársat. E bagoly elleni méltányos gyülölet oly nagy, hogy a rejt fedele alól kihangzó durranás után, ha lehult is köztük néhány, a madarak csak körben repkednek s alig osslott el a lőporfüst, már ismét a lőfára szállanak.

Ki tudná megmondani, mennyi nyulat, foglyot, fürjet s éneklő madarat pusztit el éven át a héja, kánya, karvaly s a bár gyérebben előforduló kövi sas, bizonynyal többet azoknál, kik a lapos kanalat fegyverrel szokták télen át felcserélni.

A haszon mellett még meg van a mulatság is, mert a kényelmes laktanya rövid időn kedvencz gyülhelye lesz a vadásztársaknak, s valóságos kaszinóvá fejlődik, pipafüst, élczelés fogadás, néha egy játszma szépen megférnek abban a vadászat mellett.

Azt hiszem, ha a nagyerdőn az arra alkalmas helyen a nagy tisztáson állittatnék ez fel, 3 hét alatt felére apadna a kártékony ragadozó had, s helyét, ha ez évben nem is, bizonynyal a fogoly töltené be.

Költségesnek e mulatság épen nem mondható; 30—40 ft a bagoly, 10—15 ft a kalit, a tanyát pedig elkészitnék a csősök; de mondjunk sokat, legyen 60 ft, ezt a baklövésekért büntetésképp is be lehetne hajtani.

Inditványomat ismételten t. elnök ur figyelmébe ajánlom, s netalán igénybe veendő szolgálatomat teljes készséggel rendelkezésére bocsátom.

Egy vadász.

Tanügyi dolgok.

A középtanodai tanáregyiet tegnap is folytatta közgyülését.

Megválasztatott a reáltanodák s a görög nyelv ügyében kiküldött bizottság.

Következett a pénztárvizsgáló bizottság jelentése. A pénztár rendben találtatott. Szerkesztő ezután az előfizetési pénz 5 % ét kapja. Titkár részére 100 ft. szavaztatott.

Inditványok folytán határozatba ment, hogy a közlöny aug. szept. hóban nem adatik ki, azután ára 4 ft. lesz; a kormány segélyével rajzkiállitás rendeztessék, kimondatott, hogy a nem állami nyilv. rendes középtanodai tanárok is ép oly jogokra érdemesitendők mint az államiak.

Ezután elnök a tisztikar nevében leköszönt. Az uj választás elrendeltetett. A volt tisztikarnak pedig jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Szombaton hajnali 1 órakor, a Szőny s Nagy-Igmánd közt haladó személyvonat lokomotivgépe vészfütyentést hallatott. A vonat megáll s az utasok ijedten ugranak ki a kocsikból. Kiderült, hogy vonatvezető nincs, s ezért a vonat visszainditatott Szőnyre. Közel az állomáshoz, a pálya mellett ott feküdt vérében fetrengve a vonatvezető. E szerencsétlenség indoka még nem derült ki.

A vidékről.

Nagy Károly, aug. 1.

Önzés, hiuság, emberi gyarlóságaink két fő kinövése. Mint erecskék, elfutják az állati testeket, mint levegő, körülöleli a természet minden tárgyát: ugy futja el, ugy öleli körül az önzés és hiuság az emberi testeket és érzelmeket.

Fájdalom, ily rut önzéssel és gyarló hiusággal találkoztunk folyó évi jul. hó 27-én népbank-társulatunk harmadéves zárülése alkalmával, hol egy nagy többség állt szemben, egy törpe, alattomos kisebbséggel. Nem czélunk ez alkalommal részletezni azon előnyt, mit társulatunk nemcsak városunkra, nemcsak megyénkre, hanem szomszédolt területekre is oly feltünő jótékonysággal gyakorolt, el van az ismerve a nyilvánosság, a sajtó, és különösen a számos megmentett család őszinte érzületei által, hanem igenis kötelességünknek tartjuk a nemes növényen alattomosan rágó férget a gyökér alól kiásni, s a világosság fényló napsugarának kitenni.

Nevezett napon különösen az értelmiség nagy számmal jelent meg a zárülésre egy részt azért, hogy a mérleg szerint nem várt eredmény felett örömét fejezhesse ki, más részt, — hogy társulatunk alkotójának Novák Gusztáv vezérigazgatónak és a hozzá méltó tiszti karnak teljes elismerését nyilvánithassa az által, hogy bizalmukat továbbra is felajánlja, s az ügyek vezetésére továbbra is megnyerhessük.

A feltünő kisebbség jelölte, kiben önzése és hiusága vezérigazgatói viszketegséget idézett elő, s ki társulatunk élére állani elég illetlenül kacsingatott oly egyének vállain át, kik mint reakcionáriusok, mult évi közgyülésünkben jegyzőkönyvileg megrovattak, — ily egyének támogatása által biztos bukását azzal előzte meg, hogy mint városunk polgármestere, a közjólét és egészségügy köteles fentartója, egészséges városunkban kolerát hirdetett ki, s ez alapon a tisztujitó ülést azonnal szétoszlatni paranesolta.

Kolerás polgármester, Hegedüs József ur, kérdezzük önt:

Lehet-e vérlázitóbb esemény ily hivatali viszaélésnél, a midőn, fájdalom, az országszerte uralgó járvány rémpalástjába beleragad ön, hogy ülésünket szétoszlatva, további korteskedés végett időt szerezzen magának

Szabad-e egy felelős tisztviselőnek rémületet előidézni, miként ön idézett elő városunkban, melyet a járvány eddig, szerencsénkre, megkimélt?

Előttünk fekvő statisztikai adatok csapják arczul ez eljárást, mert a lefolyt junius és julius havában ¾ szer kevesebb a halálozás a rendesnél.

S ha csakugyan kiütött a járvány julius 27-én, csupán ülésünket kellett szétoszlatni, hol ön, mint érdekelt fél szerepelt?

Hát ugyanaz nap délután a megye házánál tartott értekezlet, ugyanaz nap estvéjén a város közepén reggelig tartott tömeges mulatság háboritás és szétoszlatás nélkül miként folyhatott le? Sőt másnap reggel a még tömegesebb vásár hogyan tartathatott meg a nélkül, hogy ön a koleráját ott is ki nem hirdetette?

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás)

Ábrahám elhallgatott, csaknem megijedve érdes szavain. Szünet következet be, mialatt Eliás sötét szemei fián nyugodtak. Végre megjegyzé:

— Tehát a te szereteted a zsidók iránt nem nagyobb, mint az, melyet a keresztyének iránt táplálsz? Ez keserü felfedezés atyádra nézve.

— Nem lehet keserü, atyám, rádnézve a tudat, hogy fiad szive nem ad helyet honfitársai elleni gyülölet és megvetésnek. Hogy ezen általános szeretet érzelme, nem hat bénitólag hitsorsosim iránti odaadásomra, azt be kell látnod. Én szeretem a franczia népet, de az Izraelét még jobban. — Mindent elfeledhetek, de a tiszteletet vallásom és a szeretetet testvéreim iránt soha sem.

— Most ezeket mondod — egy napon aztán a bizalmas érintkezés a keresztyénekkel hitehagyottá teend. Én téged gazdagabban és jobban ellátlak, mint azok kik hitöket leesküdték és a keresztyénségre áttértek, mivel meggyőződésök, mit a nem zsidokkali érintkezésben szereztek, gondolkozásmódjukat megváltoztatta.

— Igen de azok nem viselik a Levitain nevet, mondá Ábrahám.

Itt félbe szakitá őket Ruth, ki az ajtón kopogtatott. Atyjának valami különöst akart mondani.

Éveknek kellett eltünni, mig atya és fiu ugyan ezen tárgyat ujra felvették, de az már egészen más körülmények között történt.

E nap után Eliás még szófukarabbnak látszott lenni.

Nehezen esett neki kibéküini fiának türelmes eszméivel, és nem birta telfogni miszerint Ábrahám, a kit csakugyan ő nevelt fel, miként sajátithatta el ezeket.

Eliás elfeledé, hogy ellenkezővé fejlődött ki, mint a mivé atyja nevelni akarta.

Mintegy két év telt el, mióta Izmael elvitte hazai földéről Ruthot, s ifju nejét Svédhonba hozta.

Tavasz volt, és a vidám, könyelmü, lepke pázsit megtöltött minden sétányt, hogy a szép évszaknak örüljön, vagy magát csodáltassa és maga csodálkozzék.

A dolgos, szorgalmas Páris pihenés nélkül munkálkodott mint mindig. Erre nézve közönyös volt ősz, tavasz, nyár, vagy tél van-e.

A munka ezen rabjai, nem vettek időt foglalatosságuk elhagyására, hogy a tavasz mosolygó reményei, vagy a nyár viritó igéretei által elkábittassák és elragadtassák magukat.

A Levitain palota az egész évben el volt hagyva tulajdonosa által, ki ez időt nejével együtt abban töltötte.

A májusi nap egész fényével sugárzott Párisra, és arany tányérját a nyugot karjaiba hajtotta le.

A szorgalom és bohóságok fővárosának istenhozzádot mondott.

Utolsó sugarai megvilágiták a párisi templomok tornyainak hegyét, midőn a Levitain palotából egy ifju ember jött elő.

Könnyü léptekkel ment a de l Etole de Medicine uticza felé, hol belépett egy házba, melynek külsején semmi feltünő sem volt, hanem ezer párisi házhoz hasonlitott.

Az első emeletre érve csengetett. Egy fiatal leány nyitotta ki az ajtót.

— Mily sokáig váratott ma magára! Én bizonyosnak hittem, hogy ma elmulasztja a leczkét.

— Tettem azt valaha? kérdé Levitain Ábrahám és megragadá az ifju leány kezét. Ön nagyon jól tudja, hogy a leczke órák nekem sokkal kedvesebbek, minthogy csak egyetlent is elmulasztanék.

— Tudom én azt? kérdé az ifju leány nevetve.

Vissza vonta kezét, s egy nagy világos szoba ajtaját nyitotta fel, melyben egy éltes nő ült, és dolgozott.

Lábainál a padlaton egy tizenkét éves leányka foglalt helyet.

— Isten hozta, mondá az idős nő barátságosan, és feltekintett munkájáról. Ábrahámnak barátságosan intett.

A gyermek megforditá fejét, s vidáman kiáltá:

— Az derék dolog, hogy ön eljött kedves Ábrahám. Gabriella már kedvetlen volt, mert azt hitte ön nem jön el.

— Ne higyjen neki! vágott közbe Gabriella, és könyveit kezdte rendezni a kerek tanuló asztalon. Edith pajzánkodik, arról biztosithatom.

Ha a leányka ment, menése birt a sántikálók hintázásával, s még is követte őt mindenüvé Ábrahám tekintete, mely mindent árult el, csak a tanitók iránti undort nem.

Igazság szerint meg kell vallanunk, hogy Gabriella sántitása kevésbbé volt szembeötlő mint a legtöbb emberé, hihetőleg azért, mert legkisebb fáradtságot sem vett azt elrejteni, hanem fesztelenül mozgott és tartotta magát.

Moulin Gabriella most tul volt a tizenhatodik éven. Tehát elhagyá a gyermekkort, s az ifju korba lépett.

Arczvonásaiban volt valami fejletlen és össze nem hangzó.

Az első pillantásra Gabriella csaknem rutnak tetszett. Ugy látszott, mintha arczának egyik része nem is illenék a másikhoz; hanem ha sugárzó szemeivel találkozott az ember, és e pillanatban mosolygott is, akkor ugy volt, mintha tekintetében és mosolyában valami bájoló lenne. Elkellett feledni a nagy szájt, a széles orrot, az igen magas homlokot, és a makacsul borzas és ellenkező türtös hajat, mely bizonyosan küzdött az ellen, hogy szabályszerü hajfonatban legyen. Hogy Gabriella bicczentett, — arra gondolni senkinek sem jutott eszébe, csak szemére emlékeztek, mely fényével mint egy pár gyémánt, elbüvölt.

Gabriella bőre nem volt rózsából és liliomból szöve, hanem halvány szinü volt, mi a nagyon barna egyének tulajdona. Egyébiránt ez nem egyezett meg világos barna hajával.

Hanem térjünk vissza arra, ami Ábrahám és a Moulin család tagjai közt történt.

— Miért ne higyjek Edithnek? mondá Ábrahám, ha Moulin asszonyt megkérdem, bizonyosan testvérének leend igazsága.

— Abban miszerint nyugtalankodtam, hogy ön kimarad? Gabriella büszke tekintetet vetett a fiatal emberre.

— Ön valóban megbocsáthatatlanul önző.

— Ha nyugtalan nem voltál is gyermekem, még is legalább nagyon rosz kedélyben voltál, szólt közbe Moulin asszony.

— Anyja szavait is megakarja czáfolni? mondá Ábrahám nevetve.

Moulin asszony rá mosolygott leányára, ki göndör fejét megrázta és mondá:

— Akarja tudni miért voltam rosz kedvü? Gabriella rá nézett a fiatal emberre.

— Azon való boszuságában hogy engem nem láthat, évődött Ábrahám.

(Folyt. következik.)

Várható volna-é ily feltünően részrehajló eljárás egy város polgármesterétől csupán azért, hogy önzésének és gyarló hiuságának szolgáljon?

Közelg az idő, melyben ön hivatali visszaéléseért és következtenségéért feleletre fog vonatni, annyit azonban az igazság érdekében, mint tiszta, czáfolhatlan tényt, kötelesek vagyunk a nyilvánosság elibe tárni, azon megjegyzéssel, hogy habár elég merész volt ön kortesfegyverül proklamált koleráját használni, vezérigazgatónk mégis Novák Gusztáv, s mindaddig az is marad, mig a közérzület által hálásan nyujtott állást viszsza nem utasitja.

Számos tag megbizásából
Grüudl Ede.

A bécsi közkiállitásról.

=.) Nagy feszültséggel várják a kiállitók az érdemkereszteket, melyek kiosztása legközelebb várható. A legtöbb biztosra veszi kitüntetését; annál érzékenyebb lesz a hiuság — csalódása.

Ama nagy ünnepély, melyet a közkiállitási bizottság a külföldi jury-tagok bucsujára rendezni készült, aligha el nem marad. Az ünnepélynek aug. hó 18-án kellett volna — a terv szerint — megtartatni; de ebből bajosan lesz valami, mert erre vonatkozólag eddig semmi mozgalom vagy intézkedésről semmit sem tudunk. Furcsa különbséget fog látni a a külföldi jury a bécsi s budapesti vendégszeretet közt.

— Az elszászi ház, mely szombat éjjel leégett, 1200 ftnyi kárt szenvedett. Az épület romjai széthordattak.

— A német közkiállitási bizottság hirlapok utján eladásra bocsátja a közkiállitási téren lévő minden pavillonját. Ugylátszik, a közkiállitás kezdi végét járni.

Hétfőn 41,154 ember látogatta meg a kiállitást. Ezek közzül 1280-an röpitették föl magukat a körcsarnok tetejére.

— **Vakügyi kongreszszus** tartatott e hó 4-én Bécsben; az ülést Bécs képviselője Hoffer Károly nyitá meg, üdvözölvén Európa Amerika és Áfrika jelen volt szakférfiait. Majakárfi Titusz magyar közokt. tanácsos Trefort nevében szerencsét kivánt a tanácskozáshoz. Willhondies ismerteté a vakügy mai állását Amerikában, Rikner a vakok elöiskoláiról értekezett. Más napon dr. Pablasek a bécsi csász. vakok intézetének igazgatója értekezett a zenetanitás nagy fontosságáról a vakoknál.

UJDONSÁGOK.

* **Ref. egyházkerületünk** meghivást nyert a franczia-országi független prot. egyház aug. 21-én tartandó gyülésére, az egyházkerület képviselőkül e gyülésre ki is nevezte Pápay Imre esperest, Balogh Ferencz hittanárt, K. Tóth Kihály lelkészt a nevezett gyülésre. Azonban ők a jelen nyomasztó viszonyok között nem mehetvén el, Balogh Ferencz által fogalmazott s igen meleg hangon irt levélben küldik üdvözletüket a hitrokonoknak.

* **A mai városi közgyülés** elfogadta a vegyes bizottság azon javaslatát, miszerint azon városi lakosok, kik eddigelé legeltetési joguk használatából kivoltak szoritva, ezen jogot közvetve ugy használhassák, hogy a külső legelőre hajtott lábas jószágok tulajdonosaira az eddig fizetett adókon kivül bizonyos bér vétessék, s az ilynemü jövedelemből eddig viselni kellett terheken felül eső rész a házipénztárban elkülönitve kezeltetvén, az elemi iskolák fentartására s közmivelődési czélok előmozditására fordittassék; ez összegben aztán benne vélelmeztetik azon illetőség is, mely azoké lenne, kik eddig nem használhatták marháikkal, sem bérbeadás utján a legelőt. Valóban a tulajdoni — és a használati jog kérdésének sajátságos megoldása ez, amit — habár a czélt helyeseljük is — a tisztán jogi fogalmaktól elütőnek tartunk. A fentirt javaslat módozatainak kivitelére vonatkozó tervezet előterjesztésére a jelentő küldöttség bizatott meg. A koldulás eltörlése ügyében is nevezetes előhaladás történt. Jelesen pedig az ispotályban (külváros) élelmezett 100 kolduson kivül még az idén 40 frt élelmezésre és lakásra felvétetik; azonkivül még az idén ismét 40 koldus befogadására tovább fog épittetni az ispotályépület. — Segédlevéltárnokká egyhangulag Beke Imre helyettes segédlevéltárnok választatott meg.

* **A debreczeni szinügyegylet** holnap aug. 8-án, pénteken délután 5 órakor a városháza kistanácstermében választmányi gyülést tart, melyre a választmányi tagok ez uton tisztelettel meghivatnak. Tárgy: a Debreczen és Nagyvárad városok közt levő szinügyi viszonyok jövő rendezésének igen fontos kérdése. Debreczen, 1873. aug. 7. Az elnökság.

* **A gazdasági felsöbb tanintézet** és az ehez csatolt földmüves iskola értesitvénye megjelent az 1873/3 tanévről. Ez intézet 6 év óta áll fent, s azóta 600 ifju részesült ott oktatásban. A fölvételi beiratások okt. 1—5-ig történnek; a fölvételi vizsgálatot tevők tartoznak legalább irásban szept. 25-ig jelentkezni, okt. 1. személyesen megjelenni. Tandij egy évre 30 frt. Van négy ösztöndij két-kétszáz frttal. Az intézet segédeszközökkel szépen el van látva; van könyvtára, olvasóterme. A földmüves iskola tanfolyama 3 évre terjed; tandij első évben 120 frt, aztán 80 frt. ezért adnak teljes ellátást. A beiratások szept. 28-tól okt. 3-ig történnek. Itt is négy ösztöndij van 50 frtjával. Az igazgatón kivül a két intézetben 10 tanár működik.

* **A holt idényben** sokan utra kelnek városunkból, s mennek idegen vidék látogatására. Sokan mentek a bécsi kiállitásra is. Stáhl Ede, a városi óvoda vezetője — mint értesülünk — nemcsak a kiállitást, hanem egész Németországot meglátogatja a gyermekkert, s általában a szakába vágó ügyek tanulmányozása végett. Ez annyival szebb az illetőtől, hogy azon utat saját költségén teszi meg. Bécsben különösen majd mindig lehet debreczeni embert találni.

* **A róm. kath. gymnázium** ifjuságának érdemsorozata megjelent; az első osztályban 16, a másodikban 21, a harmadikban 12, a negyedikben 17, összesen a debreczeni r. kath. gymnáziumban **66** növendék volt. Tanitottak: Kardhordó Ambrus igazgató, Sólyomi József, Filgósi József, (ki nemrég halt meg Gyöngyösön) Városi Mihály, Weigang József, Zvér Endre; rajztanár Kliber Károly, tornatanár Budaházi Endre. E két utóbbi világi. A jövő tanévre szept. 28—30. bejelentés, ismétlés és fölvételi vizsgálatok, okt. 1-ső napján évkezdő istemi tisztelet tartatik.

* **Szintársulatunk köréből.** Bogyó Alajos aug. 10-től szept. 10-ig szabadságidőt nyert, s ezt részint Tátra Füreden, részint Bécsben fogja eltölteni. — Folténvyiné jutalomjátéka tegnapelőtt este volt, előadatott „Hamlet." — A „Nagyvárad" panaszkodik, hogy a szinházat a közönség igen gyéren látogatja. — Bodorfi jutalmául ma „Rigolettó" kerül szinre a váradi szinkörben.

* **Haladás.** Az izraeliták a jeruzsálemi szent templom lelégését minden évben e nap fordulóján böjt és imádság által szokták megünnepelni; az idén oly nagy volt már a haladás, hogy böjt helyett J. L. ur szállodájában seneestélyt rendezett, melyen sok izraelita vett részt, és ugy vigadtak, mintha e napon nemcsak a zsidóstatust visszanyerték, hanem a szent templom is fölépült volna. Es ez nem nagy haladás-e!? Nemde a hátrálás is haladás!? Ha igen: akkor a rákot is üdvözölni kötelesség! (Beküldé egy izraelita.)

* **A vörös lámpa** pár orvos lakása előtt a mult este nem volt meggyujtva, azon okból, mert a hold világitott. Hiszen nem arra való az a lámpa, hogy a járókelőknek világosságot nyujtson, hanem azért, hogy az orvos lakát jelezze feltünően. — Máskülönben czéltalan volna az.

* **Kisváraduteza** rettegésben van; ez utczát szépen egyenesre vágták, azonban az utat nem készitek el; most ott lakni valódi büntetés, mert a portenger óriásilag tolul be az udvarokra. Nem lehetne ezen a hatóságnak valamit segiteni?

* **Több sajtóhiba** csuszott be lapunk tegnapi számában a „Homokkertről" közlött czikkbe, melyek lényegesbjeit helyre kell igazitanunk; nevezetesen: a 2-ik bekezdésben e szó után: nyügöző — kimaradt „hibák és kiányokra;" e szó után módokat és — kimaradt „eszközöket ajánlanak és sinditványoznak;" — a 3-ik bekezdésben „Debreczen" előtt a „midőn" kihagyandó; az ötödik bekezdésben már jóra való helyett „más jóra való," a 6-ik bekezdésben: rozsdái élő helyett „rossdás élü," szorgalmi jog helyett „szolgalmi jog, — a 9-ik bekezdésben: lakossága helyett „hatósága," jogerőt helyett „jogkörét," — a 10-ik bekezdésben; felterületén helyett „belterületén" olvasandó. A 11-ik bekezdésben a szerkesztői megjegyzés beszurása által a mondat derékon lett megszakasztva.

* **A makadamirozás** hatvanutczán s füvészkertutczán be van fejezve. A füvészkertutczán még csak a homokolás van hátra, a hatvanutczai munka azonban tökéletesen kész, s igen szép. A vállalkozók itt igen szép erélyt tanusitottak, s oly gyorsan dolgoztattak, hogy azt az előbbi munkálatok után nem vártuk. Csak aztán a többi utcza is hamar kész legyen.

* **Egy kenyérsütő.** Bausik Ferencz nevü telepedett le városunkban, ki az általa sütött kenyeret a piaczon font számra is adja. Ez igen okos ötlet tőle, legalább a szegény ember nem fogja ugy érezni a keserves napszámból naponként pár font kenyérre kiadandó pénzt, mintha kenyeres kofáinktól forintokért veszen meg egy-egy egészségtelen furkót. Hogy az emlitett kenyérsütő érti mesterségét, kezeskedik róla az, hogy a megnyitandó gőzkenyérgyárhoz hivatott le Budáról.

* **Megszökött** a városról közelebb egy Sz. Mihály táján a sáfrány rózsaszin harangforma bokrétáját föltolja a föld alól, ezeket tehát naponként a reggeli órákban össze kell gyüjteni, ezután a szobában három águ piros bibéjét (mely a tulajdonképeni sáfrány füszert adja), ki kell szedni azt fütött kemencze fölött vaslemezen gyorsan kiszáritani s üveg vagy bádog szelenczékben jól elzárni.

A sáfrány rendszerint kellendő s kapós portéka ezért is, a hol mód és alkalom kinálkozik, legkivált pedig oly tájakon, hol sem a szüret, sem pedig a kukoricza törtelés nem veszi igénybe a munkásokat, azt azonnal lehet nagyban üzni.

Többiben a kiültetett sáfrány hagymája 4 évig elévül azon egy tanyán, nyári munkája osupán a gyomirtásra és háromszori kapáltatására szoritkozik, az utolsót augusztus vége felé csak fennyeden legfölebb két ujnyi mélységben ejtjük meg, nehogy földalatti hajtásai megsérüljenek.

Negyedik évben aztán a mint levelei elszáradtak a hagymákat fölszedjük, s ivadékait elkülönitve száraz kamrában nagy padláson szétteregetjük; a honnan ismét augusztusban ujabb tanyára kiültetve föntleirt módon tenyészmivelés alá vétetnek.

Délutáni posta.

— Bécs, augusztus 6. Magyarország tanügyi kiállitása a legmagasabb kitüntetést, a diszokmányt nyerte.

— Bécs, augustus 6. A nemzetközi gabona- és terményvásáron a buzát nem nagyon keresték; schweiczi számára hazai és hannoveri baza vásároltatott. Rozsból az osztrákok és magyarok tetemes mennyiségü kész orosz árut vettek; valamint a berliniek is vásároltak határidőre. Zabban és kukoricában csekély volt az üzlet. Árpából nevezetes kiviteli üzlet történt Dél- és Éjszak-Németország részére. A repcze igen jó kelet-nek örvendett.

— Madrid, augusztus 6. A kormány erélyes föllépése immár a csapatokra is hatni kezd, melyek Sevilla bevétele óta lelkesedésel harczolnak. Valenezia bizonyára ma fog bevétetni. A fölkelők erősen helyt állottak Carthagenában. A fölkelés elnyomása után a kormány nagy tevékenységet és erélyt fog a karlisták leküzdésére kifejteni.

KÖZGAZDASAG.

A jóféle sáfrány termelése.

Kerti gazdaság mellett, s oly tájakon, hol az őszi sürgősb teendők nem foglalkodtatják annyira a munkás kezeket, s olcsó munkásokkal rendelkezhetünk az igazi vagy jóféle sáfrány (Crocus sativus) nevezetes előnyuyel kinálkozik. A jóféle sáfrány hagymás növény, melyet minden negyedik évban át kell ültetni és hagymaivadékáról szaporitani.

A sáfrántáblát jól porhanyóra és tisztára kell megmivelni, friss trágyát azonban nem szabad reá hordani, mert attól a hagymák gyorsan elpusztulnak; ezért a földnek jó erőben kell állani, — többinyire az anyagos homoktalaj az, mely természetének leginkább megfelel.

A hagymák lerakása augusztus végeig 3—4 hüvelyknyi távol sorokban, ugyanannyira egymástól és 6 hüvelyknyi mélyen történik; ültetésre a legszebb és legtökéletesebben fejlett hagymákat kell kiválogatni.

Sertést tenyésztőknek.

— A sertés-dög ellen Köcher állatorvos a következő szert és eljárást ajánlja: A beteg sertésnek először is valamely gyenge hajtószer adandó, s ezután óránként egy evőkanálnyi Mixtura sulphurico acida. — Erre az egész test hideg viz és erős eczetből álló keverékkel jól megmosandó. Nyár folytán, ha a baj közelben föllépett, a sertéseknek a száraz, s dugulást okozható tápanyag helyett, könnyü, gyengén hajtó, vértisztitó, savanykás takarmányt kell adni s ha lehet, legjobb valamely herés vagy luczernás táblára bocsátani, melyen nem turnak, hanem csak legelnek. Ennek hiányában adhatni savanyu tejbe, savóba kevert korpát vagy darát, mihez a föntebbi keverékből minden étetés alkalmára fejenként még egy kanállal kell hozzáadni. Az elhelyezésre nézve megkivántatik, hogy a forró nyár alatt az istállók kitisztittassanak s vizzel föllocsoltassanak, hogy bennük állandólag hüvös légmérsék uralkodjék.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Értesités.

Több épületi fenyőfa és egy ócska kapu kismesterutczán 1436-dik számu háznál eladó.

481 2—3

HIRDETÉSEK.

Férfi ruhaüzlet.

Van szerencsém a n. érd. közönség tudomására hozni, miszerint

FÉRFI RUHA KERESKEDÉSEMET

a Nánássy-féle háznál a „bika" vendéglő közelében ujra megnyitottam, ahol is ugy kész férfiruhák, mint legjobb bel és külföldi szövetek nagy választékban állanak a t. cz. közönség rendelkezésére. Mind a kész ruhák tiszta sjó munkája, mind a kelmék jósága a t. közönség igényeit kifogja elégiteni. Mely figyelmeztetésemet teszem azon igéretem mellett, miszerint igyekezni fogok, hogy jutányos árak, jó munka, s a megrendelések gyors eszközlése által a versenyt bármely e nemü üzlettel is kiállhassam.

A n. é. közönség becses figyelmét kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Kohn Vilmos.

379 11—26

202. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN" gőzmalom készitményeinek.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt. kr.
A. Asztali dara nagy szemü	19 40
„ „ 50 ℔-os zacskóval	19 60
B. Ugyanaz apró szemü	19 40
„ „ 50 ℔-os zacskóval	19 60
C. Dara középszerü	18 60
„ „ 50 ℔-os zacskóval	18 80
Ö. Királyliszt	19 —
1. Lángliszt	18 60
2. Montliszt	18 20
3. Zsemlyeliszt különös	17 80
4. „ „	17 —
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	15 60
6. Ugyanaz II. rendü	13 80
7. Barna kenyérliszt I. rendü	12 60
8. Barna „ II. „	11 —
9. Lábliszt I. rendü	10 40
10 Lábliszt II. „	6 40
11 Derczekorpa	4 —
12 Durvakorpa zsákkal	2 40
„ zsáknélkül	2 —
Kétszeresliszt	— —
Rozsliszt I. rendü	12 —
Rozsliszt II. rendü	— —
„ „ III. „	9 40
„ „ IV. „	— —
Rozskorpa zsákkal	3 —
„ zsáknélkül	2 60
00 Árpakása	20 —
0. Árpakása	18 —
1. Árpakása	14 —
2. Árpakása	12 —
3. Árpakása	11 —
5. Árpadara	14 —
6. Árpaliszt	7 —

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto	150 fnt
9. 10. 11. „	125 „
12. „	100 „
K. L. és R. I.—III. számig	150 „
R. IV. V. „	100 „
Á. K. 00—5 számig „	100 „
Árpaliszt „	125 „

Debreczen, 1873. jul. 7.

Mentze A. H. varrógép raktárában

Debreczenben kaphatók a felülmulhatlanul elismert

Wehler és Wilson családi varrógépei.

Frister és Rossmanntól Berlinből ajánlja a Debreczen és vidéke részére gazdag választékban felszerelt családi varrógépei **főraktárát Mentze A. H. Széchenyi utczán 1813. sz. a.**

Egyenlően alkalmazhatók Moll, vászon, posztó, selyem, rips és durva szövetekre, fejér ruha gyártás és női ruha varrásnál minden más gépek által felülmulhatlan.

Összes kiállitása egybefoglalva könyü és zajnélküljárattal; 5 évi jótállással! Személyes jelenlétnél dijnélküli oktatás. — Vezérkönyvek magyar, német és franczia nyelven olcsó áron.

☛ Naponként növekedő kelet és a t, vevőimnek teljes megelégedése legjobbb bizonyitvány fentirt varrógépek sokféleképen használhatóságáról.

☛ Minden más varrógépek, mint „Howe, Singer, Grower és Backer stb. kiárulási bámulatig olcsón, gyári áron alul. 173 8—12

Eladó ház vagy puszta telek.

Kádasutcza elején a Tornay-féle vendéglő mellett az 1897-dik számu ház s malmos telek, melynek szélessége az utczára 26 öl, 7 hold 1150 öl házutáni földjével, vagy pedig fele része, mint puszta telek, külső fele földilletőséggel, kedvező föltételek mellett eladó.

Ezen háznál 1 szoba konyha, kamara pincze, és padlás kiadó.

Értekezhetni felől ök Antalfy Lajos tulajdonossal.

469 2—

Tüzifa eladás.

A Halmi vasutállomásnál körülbelől 500 öl hasitott tölgyfa s mintegy 100 öl görcsfa áll eladásra készen. A fa egészséges, száraz s fiatal. Bővebben értekezhetni

R. Prescher-nél
Kassán.

476 2—2

Haszonbéri hirdetmény.

Biharmegye sárréti járásába kebelezett Komádi községnek ugy a volt földes uraság, mint egyes lakosok birtokától elkülönitett 1250 cat. hold szántó, kaszáló és nádas birtoka, továbbá a község helv. hitv. egyház 332 hold közös szántó és kaszáló földje, folyó évi szeptember 7-én d. e. 10 órakor komádi község házánál tartandó árverésen 1873. év október 1-től számitandó három egymásután következő évekre egészben, vagy szakaszonként haszonbérbe fognak adatni; a haszonbérleni kivánók elegendö bánom pénzzel ellátva meghivatnak.

Az árverési feltételek m.-keresztesi szakasz szolgabiró tettes Ercsey Dezső ur irodájában N.-Kerekiben, — ugy Komádi h községázánál megtekinthetők.

Kelt Komádiban, 1873. aug. 1-ső.

Főbiró: **Pálfi Mihály** m. k.

479 2—3

Eladó hegyi szőllő és kiadó lakrészek.

A diószegi kis hegyen 58 kapa jó karban levő szőllő cserepes pajtával, alatta 30 öl hosszu téglából rakott pinczével, külön istállóval, mely alatt szinte 15 ölnyi hosszaságu föld pincze van, szüretelő edényekkel együtt örök áron eladó.

Továbbá czeglédutcza 24-ik szám alatti háznál az emeleten 6 szoba, 2 konyha, 2 kamara, padlás, földszint istálló, kocsiszin, fás ól és egy raktárnak való helyiség, együtt vagy részenkint is minden órán kiadó. Bővebb értesitést nyerhetni a fentirt szám alatti háztulajdonossal.

482 2—3

Hirdetés.

Debreczen város ménesbeli lovai közzül 16 darab nagy, részint fiatal ló, és csikó, s közte tenyésztésre legalkalmasabb fias, s fel is hágatott kancsák, folyó aug. hó 11-én d. u. 3 órakor a külső baromvásártéreni lóakolban árverésen el fognak adatni; miről a venni szándékozók illően értesittetnek.

Csáky Gergely,
tanácsnok.

480 3—3

Önkéntes árverelés.

Csanak József ur kádasutczai házának hátulsó udvarán f. évi augusztus 14-én Kollmann Frigyes örnagy szobabeli butorai fognak önkéntes árverésen a legtöbbet igérőnek eladatni: mire a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.

Debreczen aug. 7. 1873.

Ferenczy Aladár
megbizott.

484 1—3

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.